

Tera okoron te kabuti kaa i Nutiran

Iai bwaai tabeua aika kona boni bae n aki taneiai iai inanon am tai ni kabuti kaa i Nutiran. Te katooto:

- ti buti iaon maingin te kawai
- kabonganakin te tareboon are tauaki n te bai ngkana ko buti e aki kariaiakaki.

Kataia karekea manangam ae e nakoraoi mani kakukurei ao taiaoka ni wareka te bebwa aio imwain ae waaki manangam.

TUUKU N TE MAING

Kabuti kaa ni **maingin** te kawai n **taainako**. Ngkana Ko kabuti kaa n angatain te kawai i abam, taiaoka uringnga ni kaea maingin te kawai n otinakom nakon te kawai - e rangi ni bebete ae Ko na maninga bwa ko mena ia.

ANGA TE KAWAI N TE TUUTA NI KAWAI

N rongorongona ae banin, ngkana Ko na bwake, ao anga kawaim nakoni kaa ake a buti ni kaineta kawaia n aki bwake.

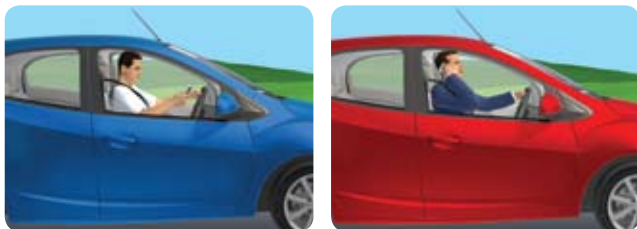
Teimatoa n taainako ni kabongana am taura ni kaotia ae Ko na bwake.

AKEA TE BWAKE NAKON TE MAING NGKANA E URAURA TE TAURA

I Nutiran ao Ko aki kona ni bwake nakon te maing n te tuta ni kawai ngkana e uraura te taura.

Ngkana Ko na bwake nakon te kanikina are n tauran te kawai, aanga te kawai nakoia taan nakonako ngkana ana kaea iteran te kawai are teuana.

TAREBOON AKE A TAUAKI N TE BAI/MOBILE

Taan kabutikaa a tabuaki ni kabongana te tareboon n taua i baia n taini butia, ti ngkana te tareboon anne e aki kainnanao tauana ke e kanimaki raoi ma rabatan te kaa - ao man ti kona ni koteaki ke n tauaki n te tai ae e aki maan. Korean, warekan ke kanakoan rongorongona iaon te mobile inanon te tai ni kabutikaa e katabuaki iaan te tua.

MAANIN TE MANANGA KE TE BUTI

E rangi ni kai bure am katautau ibukin manin te mwamwananga i aon Nutiran.

Raroan te tabo teuana ma teuana e kona n tara ni kaan n tarakina iaon te mwabe, ma kawain Nutiran a kona ni irariki riki nakon are Ko tataneiai iai, rokoroko n taabo aika maungaunga ao mani kakaokoro ni moa mani kawai aika bubura ni karokoa kawai ake aki korota.

Ngkana e roko iroum te kua ao ko na rang kakai reke n te kabuanibwai. Aikai buokam ni kateimatoa marurungim n am tai ni buti.

- Kabatia te motirawa imwain manangam.
- Motirawa imwin uoua te aoa ni buti.
- Ngkana e kona n reke ao ibuobuoki ni kabuta te kaa ma temanna riki.
- Kauarerekea te amarake ao kabatia te moo.
- Ngkana Ko namakina te ni matutu, motirawa moa n te tabo ae Ko tan iai ao kataia karekea motirawam n te maan ae nakon 40 te miniti.
- Ngkana Ko namakina te kua, karekea te tabo teuana ae Ko na kona n tiku iai ni motirawa ibukin te tairiki anne.

MWAITINI BUTIM

Waare ake kaota mwaitin tokin te buti mai ieta bon anne tokin butim ae Ko riai ni buti iai. N taai tabetai ao Ko riai ni buti ni karaurau ngkana iai te mwakuri n te kawai, ke e aki raoiroi tarakin te bong ke ngkana e rangi n tabetabe te kawai.

Mwaitini butini kaa a bon kakaokoro iaon Nutiran – tatarai kaetieti ibukin tiani butim.

Angin kawain Nutiran n taabo ake itinanikun te kawa, tian te buti iai bon 100 te kiromita (km) n te aoa, ti ngkana iai te kaetieti ae koreaki bwa e na riai riki ni kee iaan anne. Te buti iaoni kawai ake a rababa ke motoweei bon 100 te km n te aoa.

Te kanikina aio e kaota nakoim te mwaiti ae kakabonganaki n te buti itinanikun te kawa ae 100km/h ma kawai akanne aki rangi n raoiroi ngkana Ko na buti n te mwaiti anne. Ko kantaningaki bwa Ko na kauarerekea riki butim nakon te mwaiti anne.

Inanon te kaawa, angin te tai ao tian te buti bon 50 te km n te aoa ti ngkana bon iai te kaetieti ae koreaki bwa te ware riki teuana.

KABAEAN ROOM IBUKIN MAURIM

Iaan te Tua, ni kabane te aomata e na riai ni kabaea roona ni ikotaki ma ataei e ngaе ngke Ko mena i moa ke i buki.

Ataei aika a bwaka aia ririki iaan 5 ana bon riai ni kabaeaki raoi iaoni nnen te tei ae e a tia ni katauaki.

MOOI KAMANGING MA BWATIN

Tai mooi n te manging ke ni kabonganai bwatin aika mwakaroiroi ngkana Ko kabuti kaa – tuua ni kaitarai waaki aikai a rangi ni kamatoaki raoi iaon Nutiran ao e rangi ni korakora te tuua iai.

TE BEEBWA NI KABUTI KAA

Ko na riai ni uouota am beebwa ni kabuti kaa ae e aki bane taina ke te beebwa ni kabuti kaa man abam ke mai abatera ngkana ko kabuti kaa. Ngkana am beebwa e aki koreaki n te taetae n lmatang ao Ko na riai ni uouota naba rairan am beebwa anne ae karaoaki man taabo aikai:

- Te tabo n rairi taeka ae kinaki iaon Nutiran
- Ana tia tei abam n ana aobiti abam iaon Nutiran
- Man te aobiti are e karaoa am beebwa ni kabuti kaa (am beebwa ni kabuti kaa ma i abam e kona ni butimaeaki ngkana e rairaki).

Ngkana iai am beebwa ni kabuti kaa man abam ke te beebwa ni kabuti kaa ae kinaki n aba nako, Ko ko na ni kabongana inanon 12 te namakaina man te tai are ko roko iai iaon Nutiran.

Ni katoaa te tai are Ko roko iai i Nutiran ao Ko na konaa ni kabongana ni buti iai inanon 12 te namakaina ti ngkana Ko na aki maan n tiku iaon Nutiran n raka iaon 12 te namakaina ni katoa te tai are Ko roko iai.

RIMOANAKIN KAA AKE I MOAM

Angini kawain Nutiran bon ti kaka teuana te kawai n te nako ao te roko, ma tabeua kawai a karekeaki kawai n te aro bwa Ko na kona n rimoan are i moam – aio e na bon tii kabonganaki ngkana e mawa n taraki ma are i moam. Ko aki kaukaki bwa Ko na rimoan te kaa ane buti i matam n taian kawai aika kataneaki n te babobo ae e ireiti inukan te kawai, kawai aikai aika a rangi ni kakamaku ibukin rimoanakin kaa akana imoam.

KABONGANAKIN TE KAWAI MA TAANI BWATIKA

Taani bwatika boni iai naba inaomataia n aekaia taan kabuti kaa iaon kawain NuTiran. Karaurau n taainako irarikia taani bwatika, ao buuti ma te taratara raoi ngkana Ko na rimoaia, ao kataia ni karekea te marena ae 1.5 te miita. Anga am kanikina bwa Ko na rimoaia man te raroa ae bon tau ao angania karineaia ni kawaia ae boni katauaki.

TEUANA TE KAWAI IAON TE BURITI

Angini kawain Nutiran iaon buriiti bon ti teuana n te aro bwa te kaa are roko man te kawai are teuana e na bae n anga kawaina nakon te kaa are roko man te itera are teuana.

Kanikina aika a oti inano a kaotia bwa Ko a kan roko n te kawai ae ti teuana iaon te buriti. Karaurau ao noria bwa e mwawa te kawai n akea te kaa ni buti man te itera are teuana.

Taiani kanikina aika uoua aikai e kaotia bwa Ko na riai n anga kawaim nakon bwaai akana buti mani iteran te buriti are teuana.

Te kanikina aio e kaotia bwa ngkana akea bwaai aika a roko man te itera are teuana ao Ko kona ni buti iaon te buriti ma te karaurau.

BUTI N BONGIN NAKO TE KAMAITORO

Taratarai kanikina ibukin te kawai are kamaranran ke kawai aika iai te aiti iaona - karaurau ao kataia n aki taona am bureiki n te tai ae waekoa.

Te aiti iaon te kawai e kona ni karika te kanganga n tain te buti riki ngkana Ko roko n taabo ake a maungaunga. Taabo ake a tatangoaki aia kaa a bae n anga te taurekereke are e na buoka aron te kanganga ngkana Ko na buti n taabo aikai - uringnga bwa Ko na riai n ata aron kabonganakina imwain ae Ko mananga.

MAAN INANON TE KAWAI

Taratara raoi ibukin taiani man iaon te kawai, riki itinanikun te kawa. Ngkana Ko noria, karaurau ao tai katanga buun am kaa - e kona ni kakiriweia. Ko na bae ni kainanoaki bwa Ko na tei ao n tanninga baneia maan ke ni buti ni karaurau i akuuia ni ira ana kaetieti te tia kawakinia maan.

KAWAI AKE AKI KOROTA (KIRIATIBU)

Kataia n aki toui kawai aikai ngkana Ko kona. Ngkana Ko na buti iaomia, uringnga bwa a kona n irariki. Kuarerekea butim ao karaurau riki ngkana Ko buti ni kaitarai kaa ibuakon te bubu bwa e kona n aki rairoi am taratara iai ao atibu ake a uarereke a kona ni ubararake mani kibara kiratin am kaa ao mani urua.

KATEAN AM KAA IRARIKIN TE KAWAI

I Nutiran, ao Ko kona ni katuaeakaki ke ni uotakinakoaki am kaa ngkana Ko katea ni iteran te kawai ae bure. Ko bon ti kona ni katea am kaa ni irii inin kaa n te kawai are a nako mai iai kaa n am itera are Ko mena iai (n aron iaon te maing) ma ti ngkana te kawai are Ko tei iai bon ti teuana ao Ko uki ni katea am kaa n aki akaka inna.

KAWAIN TE TUREIN

Mani kawain Turein iaon Nu Tiran ae 1500 mwaitina ao iterana ae akea aia kanikina te beero ni kaotia bwa iai te Turein ae e na roko. Ngkana a kiakia n uraura taurana, tooki ao Ko kona ni waaki ni buti ngkana a toki kiakian taura akanne.

Tabewa kawai iai kawai ibukin touakin kawain Turein ao kanikina ni kaotia bwa Ko na anga kawaim ke Ko na bon riai n toki moa. Ngkana Ko nora te kainikina ae Toki, ao Ko bon riai n toki ao Ko a tibwa buti ngkana Ko taraia bwa akea te Turein ni buti ke n roko. Ngkana Ko nora te kanikina are Ko na anga kawaim, karaurau ao tauraoi n toki ao Ko bon ti kona ni buti ngkana Ko taraia bwa akea te Turein n roko.

Ngkana Ko kainanoa riki baninin rongorongona ao taiaoka ni karekea man te NZ Transport Agency. Ko kona naba ni wareka rongorongona man te New Zealand's road code ke te boki ibukin tuan te kawai iaon Nu Tiran.

KO NA KONA NI KAREKEIRA IAON

NATIONAL OFFICE

50 Victoria Street
Private Bag 6995
Wellington
New Zealand
Tel: +64 4 894 5400
www.nzta.govt.nz

NAMBA N TAREBOON AIKA AKI KABOAKI:

0800 108 809
(Tabo n tau i mwin kaa)
0800 822 422
(Tabo ni kareke bebwa ni kabuti kaa)